

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MINISTEREN

J.nr. 05-0800-00053
Init.: TDA
Dato: 24. maj 2005

Under henvisning til spørgsmål nr. 11 vedrørende L 27 fra Folketingets Retsudvalg sendes hermed ministeren for familie- og forbrugeranliggenders besvarelse.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere vedlagte ændringsforslag fra Dansk Adelsforening (Adelsforening), modtaget under foretræde i Retsudvalget den 19. maj 2005. Kan ministeren støtte ændringsforslaget?”

Svar:

Der er vedlagt tre konkrete ændringsforslag til L 27 af Dansk Adelsforening.

Foreningen foreslår for det første, at der i lovforslagets § 3 indføres et stk. 3, hvorefter et efternavn, der er omfattet af danske adelspatenter, ikke skal være ”frit”, uanset at navnet bæres af flere end 1.000 personer.

Dansk Adelsforening ønsker således, at der for efternavne omfattet af det danske adelspatent gøres undtagelse fra lovforslagets bestemmelse om, at efternavne, der bæres af flere end 1.000 personer, kan tages af enhver.

Jeg kan ikke støtte dette ændringsforslag, da jeg finder, at det vil være i strid med Grundlovens § 83, hvorefter der ikke i lovgivningen kan knyttes forrang til adel, titel eller rang.

Dansk Adelsforening foreslår for det andet og tredje, at der i lovforslagets § 4, stk. 1, nr. 2 og § 5, stk. 1, indsættes et nyt punktum, hvorefter man ikke vil kunne erhverve sine forældres, bedsteforældres, oldeforældres, tipoldeforældres og ægtefælles efternavne, såfremt efternavnet er erhvervet på grundlag af ægteskab, medmindre samtlige bærere af navnet i Danmark giver samtykke hertil.

Herved opretholdes sondringen mellem giftenavn og eget efternavn.

Jeg finder fortsat, at sondringen mellem giftenavn og eget efternavn helt bør ophæves. Dette skyldes, at hensynet til den tidligere ægtefælle ikke længere kan antages at være tilstrækkeligt tungtvejende til at opretholde den eksisterende ordning. En videreførelse af et efternavn erhvervet ved ægteskab kan således alene antages at være aktuelt, hvor bæreren har en sådan stærk tilknytning til navnet, at det reelt opleves som en del af den pågældendes identitet.

Herudover skal det bemærkes, at antagelse af ens ægtefælles (eller faste samlevers) efternavn efter lovforslaget kræver samtykke fra ægtefællen (eller den faste samlever). Man kan allerede i dag på andet grundlag end biologisk slægtskab (sted- og plejebarnsforhold) med samtykke antage et efternavn, som herefter bliver ens eget efternavn, og som man derfor kan videregive, som var det ens eget efternavn.

Hertil kommer, at en ophævelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn vil indebære en væsentlig administrativ forenkling, idet der ikke længere er behov for at opretholde en registrering af hvilke navne, der er erhvervet på grundlag af ægteskab og hvilke, der er erhvervet på andet grundlag. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2. og til mit svar af 26. april 2005 på spørgsmål nr. 6 vedrørende L 27 fra Folketingets Retsudvalg.

I øvrigt tror jeg ikke, at antallet af personer, der har et mellem- og/eller efternavn erhvervet på grundlag af ægteskab, og som ønsker at videregive dette til en ny ægtefælle eller til sær- eller svigerbørn, vil være særligt højt.

Endelig skal det bemærkes, at en af grundene til, at Navnelovsudvalget blev nedsat var, at mange borgere var utilfredse med den gældende ordning om adresseringsmellemlavne, hvorefter ægtefæller i folkeregistret under nærmere betingelser kan få registreret et af deres mellem- eller efternavne som et såkaldt adresseringsmellemlavn. Adgangen til at kombinere mellem- og efternavne er dog ikke fri, og da der ikke er tale om en navneændring i navnelovens forstand, har ordningen ofte i praksis givet anledning til forvirring og misforståelser. Der henvises til kommissoriet for Navnelovsudvalget (se betænkning nr. 1446/2004, s. 7-8) og til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2. På baggrund af mange henvendelser fra utilfredse borgere til bl.a. Familiestyrelsen herom, er det min klare opfattelse, at mange ægtefæller har et ønske om at kunne kombinere deres mellem- og efternavne frit. Skal man således ved efternavne sondre mellem egne efternavne og gifte-

navne, skal dette også gælde for mellemløbene, som også efter lovforslagets § 11, stk. 1, nr. 7, kan erhverves som eget efternavn. En sådan sondring kræver en omfattende administrativ registrering og kontrol, og dette står efter min opfattelse ikke mål med den forholdsvis lille krænkelserisiko, der følger af ophævelsen af sondringen mellem eget efternavn og giftenavn.

Lars Barfoed

Kirsten á Rogvi